

Minister Klimatu i Środowiska

DOP-WŚ.050.50.2025.DK
4192156.17017800.13837699
Warszawa, 09-02-2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty,
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację Pana Posła Kamila Wnuka oraz grupy Posłów z dnia 20 stycznia 2026 r., NR K10INT14576 w sprawie sprzeciwu wobec budowy kopalni na terenie Jury Krakowsko-Częstochowskiej, przedstawiam poniższe informacje.

1. Czy Ministerstwo dokonuje aktualnej oceny środowiskowej i planistycznej wpływu planowanej inwestycji kopalnianej na walory turystyczne, środowiskowe i kulturowe Jury Krakowsko-Częstochowskiej?

Postępowanie o uznanie złoża kopaliny za złożo strategiczne nie przewiduje przeprowadzenia postępowania dotyczącego aktualnej oceny środowiskowej i planistycznej na walory turystyczne, środowiskowe ani kulturowe regionu, w którym występuje złożo kopaliny. Takie oceny mogą być dokonane w innych postępowaniach administracyjnych, związanych z planowaniem i realizacją konkretnych przedsięwzięć o znanym zakresie, rozmiarze i lokalizacji.

Postępowania dotyczące złóż strategicznych mają charakter ogólny, niezwiązany z konkretnym przedsięwzięciem, lecz dokonaniem oceny spełnienia merytorycznych i obiektywnych przesłanek związanych ze złożem (art. 94a ust. 5 ustawy – Prawo geologiczne i górnicze¹, dalej jako „P.g.g.”).

W toku postępowania organ pozyskuje m.in. opinie wójta, burmistrza albo prezydenta. Organ przedstawia opinię, w drodze postanowienia, w zakresie projektowanych granic złoża strategicznego oraz sposobu zagospodarowania terenu, na którym jest położone to złożo, z uwzględnieniem uwarunkowań urbanistycznych, gospodarczych, środowiskowych i kulturowych tego terenu (art. 94a ust. 10 P.g.g.).

Złożo kopaliny może być uznane za strategiczne w części, jeżeli w stosunku do pozostałej jego części nie jest możliwe zagospodarowanie złoża, w szczególności ze względu na istniejącą zwartą zabudowę, infrastrukturę znajdującą się nad złożem kopaliny lub zakaz prowadzenia działalności w zakresie wydobycia na terenach podlegających szczególnej ochronie (art. 94a ust. 6 P.g.g.).

Należy podkreślić, że niezależnie od tego, czy złożo kopaliny zostanie uznane za złożo strategiczne, podlega ochronie na podstawie przepisów prawa, w szczególności:

- art. 72 i 125 ustawy z 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska², dalej jako „P.o.ś.”,

¹ Dz.U. z 2026 r. poz. 69

² Dz.U. z 2025 r. poz. 647, z późn. zm.

- art. 95 i 96 ustawy z 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze,
- art. 7 ust. 2 pkt 3 lit. c) i art. 13b pkt 3 lit. h) ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym³,
- art. 1 pkt 4 i art. 3 ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o zachowaniu narodowego charakteru strategicznych zasobów naturalnych kraju⁴.

Ponadto ochrona złóż kopalin nie oznacza nakazu umożliwienia budowy kopalni. Społeczność lokalna (władze gminy) zawsze współdecydują w zakresie dopuszczenia do uruchomienia działalności górniczej (poprzez uchwalenie planów ogólnych i miejscowych, a następnie poprzez uzgodnienie koncesji na wydobycie).

2. Jakie działania Ministerstwo podejmuje, aby zagwarantować ochronę zasobów przyrodniczych i zdrowia mieszkańców w świetle sprzeciwów społecznych oraz obowiązujących przepisów dotyczących planowania przestrzennego?

Złóża kopalin stanowią jeden z zasobów przyrodniczych podlegających ochronie. Inne zasoby przyrodnicze oraz zdrowie mieszkańców podlegają również ochronie, lecz są realizowane w innych postępowaniach. W przypadku gdy powstaną plany budowy konkretnej kopalni inwestor zobowiązany będzie do uzyskania odpowiednich decyzji określających środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia.

3. Czy Ministerstwo przewiduje wsparcie dla wpisania Jury Krakowsko-Częstochowskiej na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO lub podobne formy ochrony statusu tego obszaru ze względu na jego wyjątkowe walory przyrodnicze i historyczne?

Do wpisu na Listę światowego dziedzictwa mogą pretendować te miejsca, które potencjalnie spełniają kryteria i wymogi stanowiące o ich wyjątkowej uniwersalnej wartości. Ww. kryteria dostępne są pod linkiem: <https://www.unesco.pl/kultura/dziedzictwo-kulturowe/swiatowe-dziedzictwo/kryteria/>.

Warunki, które powinno spełniać dobro kultury, dobro przyrodnicze lub dobro mieszane są określone w Wytycznych operacyjnych do realizacji Konwencji w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego.

Resortem wiodącym w kwestiach dotyczących Konwencji w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego jest Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (dalej jako: „MKiDN”).

Zainteresowanie wpisem dobra, które - zdaniem wnioskodawcy - spełnia warunki niezbędne do zaliczenia go w poczet światowego dziedzictwa w rozumieniu Konwencji UNESCO, należy zgłosić Departamentowi Ochrony Zabytków MKiDN. Wskazane jest przy tym odniesienie się do kwestii istotnych z punktu widzenia Konwencji – proponowanych kryteriów wpisu, autentyzmu i integralności dobra, wyjątkowego charakteru na tle innych podobnych miejsc, występowania potencjalnych zagrożeń, warunków dotyczących ochrony i systemu zarządzania.

³ Dz.U. z 2024 r. poz. 1130, z późn. zm.

⁴ Dz.U. z 2018 r. poz. 1235

4. Jakie są obecnie planowane kroki legislacyjne lub administracyjne w kwestii uznania złoża „Zawiercie III” RC 17226 za strategiczne?

Postępowania dotyczące złóż strategicznych są prowadzone zgodnie z procedurą przewidzianą w P.g.g.

Sprawa dotycząca uznania złoża rudy cynku i ołowiu „Zawiercie III” RC 17226 za strategiczne jest obecnie na etapie szczegółowej analizy organu w zakresie spełnienia przesłanek uznania złoża za złożo strategiczne. Jeśli zostaną spełnione przesłanki ustawowe, pozwalające na uznanie złoża za strategiczne w całości lub w części, nastąpi wyznaczenie granic złoża strategicznego. Uznanie złoża kopaliny albo jego części za złożo strategiczne w drodze decyzji następuje po zasięgnięciu opinii wójta (burmistrza, prezydenta miasta) gmin, na terenie których jest położone złożo kopaliny, którego dotyczy dokumentacja geologiczna albo dodatek do dokumentacji geologicznej.

Minister Klimatu i Środowiska podkreśla, że samo wszczęcie postępowania nie jest równoznaczne z uznaniem danego złoża za złożo strategiczne. Każdy przypadek będzie analizowany indywidualnie, z uwzględnieniem kryteriów gospodarczych, ilościowych, technicznych, środowiskowych oraz przestrzennych. Ponadto zgodnie z art. 75 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego⁵ jako dowód w sprawie może zostać dopuszczone wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem.

Uznanie złoża za strategiczne nie oznacza również natychmiastowego uruchomienia jego wydobywania. Decyzja ta ma na celu zabezpieczenie zasobów na przyszłość – dla obecnych i przyszłych pokoleń.

W Ministerstwie trwają obecnie prace przygotowujące nowelizację Prawa geologicznego i górniczego. Projekt po jego opracowaniu oraz uzgodnieniu wewnętrznym zostanie udostępniony publicznie, w szczególności do konsultacji publicznych.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Mikołaj Dorożala
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

1. Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM

⁵ Dz.U. z 2025 r. poz. 1691